

ROVANIEMEN HOVIOIKEUS

Valtakatu 10 -12, 96200 Rovaniemi
Puh 029 564 1800, Fax 029 564 1850
rovaniemi.ho@oikeus.fi

TIEDOTE LEHDISTÖLLE

22.5.2015

Diaarinro
S 14/385

Tiedotusvälineille

Hovioikeus antoi ratkaisunsa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen Riihi säätiön hallituksen entistä puheenjohtajaa vastaan esittämään vahingonkorvausvaatimukseen

Rovaniemen hovioikeus on tänään antanut ratkaisunsa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA) Riihi säätiön hallituksen entistä puheenjohtajaa vastaan esittämään pääomaltaan yli 3,6 miljoonan euron, viivästyskorkoineen yli 8 miljoonan euron vahingonkorvausvaatimukseen. Hovioikeus tuomitsi maksettavaksi vahingonkorvauksena pääomaa yli 3,6 miljoonaa euroa käräjäoikeuden tuomitseman noin 300 000 euron asemasta. Hovioikeus sovitteli vahingonkorvausta viivästyskoron osalta.

Riihi säätiö rakennutti Ouluun 11 vuokrataloa vuosien 1995-2001 aikana valtion myöntämien aravalainojen ja korkotukilainojen avulla. ARA teki rikosilmoituksen Riihi säätiön hallituksen entisen puheenjohtajan (jäljempänä puheenjohtaja) epäillyistä avustuspetoksista joulukuussa 2001 edellä mainittujen lainojen mahdollisten väärinkäyttöjen vuoksi. Oulun käräjäoikeudessa nostettiin puheenjohtajaa vastaan syyte muun muassa 12 törkeästä avustuspetoksesta ja 18 törkeästä kavalluksesta. ARA vaati häneltä vahingonkorvausta 10 törkeän avustuspetoksen osalta.

Oulun käräjäoikeus hylkäsi 31.10.2008 antamallaan tuomiolla kaikki syytteet ja vahingonkorvausvaatimukset. Syyttäjä ja ARA valittivat käräjäoikeuden tuomiosta hovioikeuteen. Rovaniemen hovioikeus tuomitsi 30.6.2010 puheenjohtajan yhdestä törkeästä avustuspetoksesta sekä 17 törkeästä kavalluksesta. ARA:n vahingonkorvausvaatimukset hylättiin kokonaisuudessaan. Syyttäjä, ARA ja puheenjohtaja valittivat hovioikeuden tuomiosta korkeimpaan oikeuteen. Korkein oikeus katsoi 25.5.2012 antamassaan tuomiossa puheenjohtajan syyllistyneen myös 12 törkeään avustuspetokseen. Korkeimman oikeuden mukaan Riihi säätiön rakennuttamista kohteista oli annettu arava- ja korkotukilainoja haettaessa vääriä tietoja eikä oikeita tietoja ollut toimitettu rakentamisen päätyttyäkään niin sanottuja loppuhintailmoituksia annettaessa ja nämä tiedot olivat omiaan olennaisesti vaikuttamaan avustusten saantiin, määrään tai ehtoihin.

Korkein oikeus palautti törkeisiin avustuspetoksiin liittyvän ARA:n vahingonkorvausvaatimuksen Oulun käräjäoikeuden käsiteltäväksi.

Oulun käräjäoikeus velvoitti 28.2.2014 antamallaan tuomiolla puheenjohtajan suorittamaan ARA:lle vahingonkorvauksena 305 550,19 euroa ja oikeudenkäyntikuluina kolmasosan

vaaditusta eli 75 049,13 euroa.

Molemmat asianosaiset valittivat käräjäoikeuden tuomiosta hovioikeuteen. ARA vaati puheenjohtajan velvoittamista suorittamaan sille vahingonkorvauksen pääomana yli 3,6 miljoonaa euroa ja sille viivästyskorkoa. Vahingonkorvausvaatimuksen pääoma muodostui kokonaisuudessaan Riihi säätiön vuokratalojen rakennuttamiseen myönnettyjen arava- tai korkotukilainojen tuen osuudesta. ARA:n mukaan jos puheenjohtajan antamat väärät tiedot ja hänen salaamansa tai ilmoittamatta jättämänsä seikat olisivat olleet ARA:n tiedossa, vuokratalojen rakennuttamiseen ei olisi lainkaan myönnetty arava- tai korkotukilainaa tai niiden maksaminen olisi keskeytetty ja korkotuen maksaminen lakkautettu. Lisäksi ARA vetosi siihen, että vuokratalojen rakennuttamiseen myönnettyjä tukia ei ollut käytetty oikeaan tarkoitukseen eli vuokratalojen rakennuttamisessa ei ollut toteutettu valtion tukeman vuokra-asuntorakentamisen tavoitteita ja periaatteita.

Puheenjohtaja vaati hovioikeudessa, että ARA:n kanne hylätään hänen myöntämänsä noin 30 000 euron ylittäviltä osin ja korvausta joka tapauksessa sovitellaan. Hän vetosi muun muassa siihen, että joka tapauksessa suurin osa vuokratalojen rakennuttamiseen myönnetyistä tuista oli käytetty oikeaan tarkoitukseen.

Hovioikeudessa oli kysymys siitä, oliko korkeimman oikeuden tuomiossa puheenjohtajan syyksi luetulla menettelyllä aiheutettu vahinkoa ARA:lle ja jos oli, mikä oli vahingon määrä, ja oliko puheenjohtaja menettelynsä perusteella velvollinen suorittamaan ARA:lle vahingonkorvausta.

Hovioikeus katsoi, että jos puheenjohtajan antamat väärät tiedot ja hänen salaamansa tai ilmoittamatta jättämänsä seikat olisivat olleet ARA:n tiedossa, vuokratalojen rakennuttamiseen ei olisi lainkaan myönnetty arava- tai korkotukilainaa tai niiden maksaminen olisi keskeytetty ja korkotuen maksaminen lakkautettu. Hovioikeus katsoi lisäksi, että puheenjohtajan menettely oli ollut niin ilmeisessä ristiriidassa valtion tukeman sosiaalisen asuntotuotantojärjestelmän tavoitteiden ja perusperiaatteiden kanssa, ettei rakennuttamisessa ollut toteutettu valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon tavoitteita osaksikaan. ARA ei ollut saanut myöntämälleen tuelle vastinetta sosiaalisena asuntotuotantona eli sellaista etua, jolla voitiin katsoa olevan sille taloudellista merkitystä ja joka tulisi ottaa vähennyksenä huomioon vahingonkorvauksen määrässä. Hovioikeus muutti käräjäoikeuden tuomiota ja velvoitti Riihi säätiön hallituksen entisen puheenjohtajan suorittamaan ARA:lle vahingonkorvauksena vaaditun yli 3,6 miljoonan euron pääoman kokonaisuudessaan. Hovioikeus kuitenkin sovitteli vahingonkorvausta siten, että viivästyskorkoa oli suoritettava vasta korkeimman oikeuden tuomion antopäivästä 25.5.2012 lukien.

Jutun lopputulos huomioon ottaen hovioikeus velvoitti Riihi säätiön hallituksen entisen puheenjohtajan korvaamaan kaksi kolmasosaa ARA:n oikeudenkäyntikuluista käräjäoikeudessa ja hovioikeudessa eli yhteensä hieman yli 200 000 euroa.

Hovioikeuden tuomio on julkinen.

Lisätietoja antaa tarvittaessa viskaali Tuomo Hietanen, puhelin 029 56 41875.